

І. Бондар, д-р юрид. наук, доц.
ORCID ID: 0000-0002-9489-963,
Л. Малярчук, канд. юрид. наук, доц.
ORCID ID: 0000-0002-0169-0272,
Н. Горбань, канд. юрид. наук, доц.
ORCID ID: 0000-0002-3201-498X

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, Київ, Україна

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ СЬОГОДЕННЯ ЗМІШАНОЇ СИСТЕМИ ПРИМУСОВОГО ВИКОНАННЯ: УМОВИ І СТАН ФУНКЦІОНУВАННЯ, ЕФЕКТИВНІСТЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ

Висвітлено сучасний стан і проблемні аспекти змішаної системи примусового виконання судових рішень в Україні, зосереджено увагу на перспективах її розвитку. Переглянуто та науково переосмислено перехід виключно на приватну систему примусового виконання рішень на вимогу міжнародних органів. Методологічною основою дослідження є компаративістський, діалектичний, системно-структурний, нормативно-логічний методи пізнання. Констатовано зменшення загальної кількості виконавчих проваджень зі стягнення заборгованості вдовічі, що зумовлено сукупністю змін їхнього впливу на стан примусового виконання рішень у зв'язку з вторгненням РФ на територію України. Проаналізовано різноманітні варіанти розширення кола повноважень приватних виконавців, зокрема включення в перелік дозволеної їхньої діяльності звернення стягнень на користь держави, стягнення штрафів, встановлення фактів, насамперед пошкодження або знищення майна внаслідок військової агресії російської федерації та визначення розміру збитків. Установлено, що у зв'язку з беззаперечною роллю і значенням приватної системи примусового виконання рішень приватні виконавці та їхня діяльність потребують підтримки в період відновлення економіки шляхом вирішення ряду питань, зокрема підключення всіх приватних виконавців до автоматизованої системи виконавчого провадження (АСВП), вирішення питання щодо можливості зміни виконавчого округу приватними виконавцями з окупованих територій, врегулювання питання здійснення контролю за діяльністю приватних виконавців тощо. Запропоновано вирішити питання щодо розширення видів діяльності приватних виконавців з метою впровадження альтернативних способів отримання доходу, зокрема надання їм повноважень посвідчувати факти аналогічно практиці європейських колег.

Ключові слова: органи та особи примусового виконання, приватні виконавці, державні виконавці, виконавчий округ, виконавче провадження, посвідчення фактів.

ВСТУП. За час повномасштабного вторгнення РФ українці накопичили майже пів мільйона нових боргів, але це вдовічі менше, ніж за відповідний період минулого року. Загальна кількість виконавчих проваджень зі стягнення заборгованостей зросла на 441 311 з лютого 2022 р., тоді як за аналогічний період 2021 р. було зафіксовано вдовічі більше виконавчих проваджень за борги – майже 944 000 [1], що зумовлено зниженням судової активності, заборонаю вчинення виконавчих приписів і пред'явлення їх до примусового виконання, заборонаю звернення стягнення на предмет іпотеки, а тому і кількість виконавчих документів, що потенційно можуть бути пред'явлені до виконання, зменшилася, і як наслідок це відбивається в цілому на ефективності й економічній доцільності функціонування системи примусового виконання, і насамперед на приватних виконавцях як самозайнятих особах. Підсилює проблематичність діяльності представників приватної сфери на належному рівні і збільшення кількості мораторіїв та інших заборон щодо виконання певних категорій рішень стосовно окремих боржників, запроваджені нещодавні змінами в законодавство. Раніше ми вже попередньо проаналізували прогнозовані зміни та їхній вплив на стан примусового виконання рішень в умовах воєнного стану [2, 3], однак після ветовання відповідного закону Президентом його положення були змінені й внесені нові, а тому потребують перегляду та наукового переосмислення насамперед у контексті браку достатньої кількості виконавчих документів для забезпечення роботою всіх виконавців, конкуренції між приватними та державними виконавцями, результативності приватних виконавців порівняно з державними, попиту на їхні послуги та рівня довіри стягувачів до них, взагалі доцільності утримання органів державної виконавчої служби

державою та користі від діяльності приватних виконавців для поповнення бюджету та потреби розширення їхньої компетенції для вирішення означених проблем та переходу винятково на приватну систему примусового виконання рішень на вимогу міжнародних органів.

При здійсненні відповідного дослідження автори опиралися на напрацювання таких фахівців, як О.О. Бурмак [15], Д.В. Ляпін [13], П.В. Макушев [21], С.Я. Фурса [14, 16], Т.В. Цюра [16], В.М. Чепурний [10], С.О. Якимчук [20] та інших, з використанням компаративістського методу, порівнюючи чинні положення законодавства і відповідні законопроекти, вивчаючи генезу становлення системи органів та осіб примусового виконання в Україні в розрізі редакцій попередніх спеціальних законів у сфері виконавчого провадження та аналізу міжнародного досвіду формування системи примусового виконання, діалектичного, системно-структурного, нормативно-логічного методів наукового пізнання.

ВІКЛАД ОСНОВНИХ РЕЗУЛЬТАТІВ. Через окреслений стан речей і подальші перспективи спільнота приватних виконавців наразі вимушена шукати альтернативні варіанти отримання доходу, зокрема, шляхом розширення кола своїх повноважень, пропонуючи долучити до переліку дозволеної їхньої діяльності звернення стягнень на користь держави, стягнення штрафів, встановлення фактів, у першу чергу таких, як пошкодження або знищення майна внаслідок військової агресії російської федерації та визначення розміру збитків. З огляду на те, що найбільше зростання кількості виконавчих документів зафіксовано по таких категоріях справ, як: штрафи за адміністративні правопорушення (+107 000); штрафи порушення правил дорожнього руху (ПДР) (+100 000); заборгованості за комуналку (+52 000) [1], то відповідно залучення приватних виконавців могло б забезпечити

© Бондар І., Малярчук Л., Горбань Н., 2022

їхнє оперативне виконання та поповнення державної казни, оскільки показники виконання їх органами державної виконавчої служби наразі невисокі, у той час як стягнення в таких справах істотно могли б збільшувати надходження до бюджету, коли це так необхідно.

Натомість держава продовжує нести великі витрати на утримання державної сфери примусового виконання, які навіть перевищують надходження від діяльності державних виконавців. За останньою інформацією в 2018 р. видатки на утримання органів Державної виконавчої служби (ДВС) становили 1,33 млрд грн при стягнутих ними виконавчого збору та витрат з боржника 0,88 млрд грн (у підсумку "мінус" 450 млн грн), у 2019 р. – відповідно 1,46 та 1,25 млрд грн ("мінус" 210 млн грн). У той час як у 2021 р. один приватний виконавець в середньому стягнув 23,2 млн грн проти 3,2 млн грн у державного, тобто приватний виконавець в середньому в 7 разів ефективніший за свого колегу з ДВС. При цьому приватні виконавці сплачують з отриманого доходу (основна винагорода мінус витрати) 41,5 % податків, створюють робочі міста, чим також приносять користь державі [4].

З іншого боку, можна оцінити такі переваги голосливими, адже ж та сама сума виконавчого збору, що була б стягнута при виконанні того ж рішення державним виконавцем, пішла би в бюджет у повному обсязі за вирахуванням винагороди державного виконавця і його начальників, яким він підпорядкований, що може становити в цілому приблизно 30 % стягнутого виконавчого збору. Окрім того, є обмеження і відповідно розмір винагороди за місяць не може становити більше 200 розмірів прожиткового мінімуму для працездатних осіб, установленого на 1 січня календарного року. Проте це не заважає керівництву отримувати значні за обсягом винагороди при тому, що директору Департаменту державної виконавчої служби Мін'юсту винагорода виплачується в розмірі 4 % від суми виконавчого збору, стягнутого відділами примусового виконання рішень управління в м. Києві та відділом примусового виконання рішень Департаменту [5].

Також однією з причин такої показової статистики користь приватних виконавців є те, що їхня чисельність майже в 12 разів менша, ніж державних виконавців, тому і за кількістю виконавчих документів, які перебувають у них на виконанні. Зокрема, у 2021 р. у середньому в одного приватника на виконанні перебувало 2448 виконавчих документів проти 1309 в одного державного виконавця [4]. Однак, якщо оцінити загальну картину, то у відсотковому співвідношенні більша кількість виконавчих проваджень і на більшу суму стягнення на сьогодні відкрито державними виконавцями, адже на виконанні у приватних виконавців на 1 січня 2022 р. було лише 22 % виконавчих проваджень (624 287 виконавчих документів) на суму майже 150 млрд грн, у той час як на виконанні в ДВС було 2 177 755 виконавчих документів на суму 345 255 млрд грн.

Змішана система примусового виконання в Україні була запроваджена з 2016 р., але вже за цей період існування нарівні з державною системою приватна продемонструвала свою ефективність, адже саме результати діяльності її представників красномовно кажуть самі за себе. У цілому дійсно рівень довіри до них серед стягувачів і попит на їхні послуги вищий, і не тільки внаслідок їхньої зацікавленості, в оперативному досягненні позитивного результату щодо виконання рішення, при тому, що стягувач має право вибору між органами ДВС чи приватними виконавцями при пред'явленні виконавчого документа з урахуванням встановлених ст. 5 обмежень по їхніх повноваженнях [6].

Верховним Судом також були виділені переваги співпраці з приватними виконавцями і було визначено, що звернення до приватного виконавця забезпечує стягувачу можливість користуватися такими гарантіями і можливостями, як:

- обов'язкове страхування цивільної відповідальності приватного виконавця;
- можливість фінансування виконавчих витрат на виконання за власний рахунок приватного виконавця;
- можливість встановлення в договорі з приватним виконавцем іншого розміру додаткової винагороди чи авансового внеску;
- своєчасного покриття витрат, пов'язаних зі здійсненням виконавчих дій, тобто можливість передбаченим законом способом вплинути на ефективність примусового виконання важливого для нього рішення шляхом відповідної мотивації приватного виконавця [7]. Тому роль і значення приватної системи примусового виконання рішень беззаперечно, більше того її існування є вимогою асоціації Україною з Європейським Союзом та зумовлена необхідністю покращення інвестиційного середовища в нашій країні у період відновлення економіки, тому приватні виконавці та їхня діяльність потребують підтримки шляхом вирішення певних питань.

1. *Підключення всіх приватних виконавців до Автоматизованої системи виконавчого провадження (далі – АСВП).* Із початку війни з метою забезпечення захисту даних і запобігання несанкціонованого використання реєстрів приватним та державним виконавцям Національні інформаційні системи тимчасово заблокували доступ до АСВП. Проте Наказом Міністерства юстиції України від 04.04.2022 р. [8] урегульовано питання підключення виконавців до АСВП в умовах воєнного стану за індивідуальним зверненням кожного окремо шляхом направлення письмового повідомлення Департаменту державної виконавчої служби Міністерства юстиції України. Відповідно всі державні виконавці отримали його одразу, натомість для приватних виконавців ще були висунуті додаткові умови щодо проходження перевірки їхніх офісів, яка триває і досі, тому їхня діяльність була заблокована на місяці. На 6 жовтня 2022 р. до АСВП підключено 85 % діючих приватних виконавців України – 236 з 279 [9]. Такий стан речей фактично унеможливив решті приватних виконавців незалежно від виконавчого округу, території, у межах якої здійснюється ними діяльність та поширюється їхня компетенція, вжиття заходів примусового характеру з метою виконання рішення суду чи іншого юрисдикційного органу (посадової особи), зокрема виявлення окремих видів майна, їх арешту та подальшої реалізації, закінчення виконавчого провадження зі зняттям вжитих щодо боржника обмежувальних заходів, чи навіть повернення виконавчого документу, відповідно, зупинена взаємодія виконавця з різними органами в межах АСВП. Більше того, це безпосередньо стосується стягувачів, які не можуть отримати задоволення своїх вимог та боржників, які не мають можливості виконати рішення та скасувати вжиті щодо них заходи примусового характеру. Загалом це стосується 117 тис. громадян, які фактично позбавлені доступу до правосуддя через те, що їхні виконавці досі не підключені до АСВП [10], тому ця ситуація насамперед з огляду на ці причини потребує нагального реагування з боку регулятора.

2. *Вирішення питання щодо можливості зміни виконавчого округу приватними виконавцями з окупованих територій.* Наказом Міністерства юстиції України [11] допускається зміна місцезнаходження органів ДВС, що розташовані на окупованій території, або можли-

вість визначення органу ДВС, на який покладатиметься повноваження з примусового виконання рішень, місцем виконання яких є тимчасово окупована територія України або територія, за поданням/пропозиціями Департаменту ДВС Міністерства юстиції України. Тому наразі є нагальним питання також надання права у спрощеному порядку приватним виконавцям з окупованих територій змінювати місцезнаходження офісу, зокрема і виконавчий округ, навіть за наявності незакінчених виконавчих проваджень. До війни питання пропорційності чисельності приватних виконавців у тому чи іншому регіоні було актуальним, а тому релокація приватних виконавців в деякі регіони навпаки, може навіть посприяти вирішенню проблеми з рівномірним доступом до їхніх послуг на різних територіях, а головне забезпечить можливість отримання таких їхнім клієнтам і належного продовження своєї професійної діяльності та функціонування системи правосуддя в цілому.

3. *Врегулювання питання здійснення контролю за діяльністю приватних виконавців.* Контроль за діяльністю приватного виконавця здійснює Мін'юст України шляхом проведення планових і позапланових перевірок у порядку, встановленому Мін'юстом України. Зокрема, позапланові перевірки проводяться на підставі письмових звернень учасників виконавчого провадження щодо рішень, дій або бездіяльності приватного виконавця. При цьому в умовах воєнного стану скасовано проведення планових і позапланових перевірок діяльності приватних виконавців [12], а тому і зупиняються до припинення або скасування воєнного стану в Україні строки розгляду Дисциплінарною комісією подань про притягнення приватного виконавця до дисциплінарної відповідальності. За зазначеним Законом діяльність приватного виконавця може бути зупинена терміном в 1 місяць на підставі наказу Мін'юсту України за поданням керівника структурного підрозділу, що забезпечує реалізацію державної політики у сфері примусового виконання рішень, хоча і за погодженням не менше ніж з п'ятьма членами Дисциплінарної комісії, у разі виявлення ознак грубого порушення приватним виконавцем вимог законодавства щодо примусового виконання рішень під час виконання ним професійних обов'язків. Окрім того, відтепер постанова або інший процесуальний документ, винесені у виконавчому провадженні приватним виконавцем, якщо вони суперечать вимогам законодавства щодо примусового виконання рішень, можуть бути скасовані за зверненням сторони виконавчого провадження або особи, права якої порушені, так само постановою цього ж керівника структурного підрозділу Мін'юсту України, окрім випадків, якщо наявна інформація про судові провадження, ініційоване особою, яка подала звернення, у зв'язку зі спором між тими самими сторонами з такого самого предмета і на тій самій підставі.

Однак як компромісне рішення приватному виконавцеві надане право за заявою сторони виконавчого провадження або з власної ініціативи, за умови наявності об'єктивних підстав, теж скасувати самостійно свою постанову. Такі нововведення фактично прямо підпорядковують приватних виконавців Міністерству юстиції України, що не узгоджується із їхнім статусом самозайнятої особи, і нагадує прояв адміністративного порядку оскарження рішень, дій, бездіяльності державного виконавця до начальника, якому він підпорядкований, у той час як подібні скарги не можуть подавати боржники, а особи, які не є учасниками виконавчого провадження, взагалі не мають права ініціювати розгляд скарг у будь-який регламентований ст. 74 Закону України "Про виконавче провадження" [13] спосіб і мо-

жуть захищати свої права лише в загальному позовному, а не спрощеному порядку, регламентованому розділами процесуальних кодексів і присвячених контролю за виконанням рішень.

Таким чином, підходи щодо контролю за виконанням рішення і процесуальною діяльністю приватних виконавців мають бути уніфіковані, а сама суть контролю – розмежована. Скасовувати постанови приватних виконавців чи зобов'язувати їх вчинити певні дії має тільки суд, натомість Міністерство юстиції України повинно обмежуватися лише наглядом за організаційною складовою виконання рішення та дотриманням прав і обов'язків виконавцем під час вчинення виконавчих дій, і в разі виявлення ним чи сигналізовані з боку учасника виконавчого процесу про такі обставини ініціювати розгляд питання щодо притягнення приватного виконавця до дисциплінарної відповідальності. Знову-таки, необмежене коло осіб, які можуть бути заявниками, зокрема, наділенням правом на оскарження й осіб, чий права порушені виконавцем, але які не є безпосередніми учасниками виконавчого провадження, може призвести до зловживання цим правом, а тому треба виважено підходити до формулювання суб'єктного складу осіб, що можуть звертатися як у порядку судового, так і адміністративного контролю.

4. *Вирішення питання щодо розширення їх видів діяльності з метою впровадження альтернативних способів отримання доходу, зокрема надання їм повноважень посвідчувати факти за аналогією з практикою європейських колег.* За допомогою цього правового інструменту вирішуються такі завдання, як отримання доказу в цивільному та кримінальному процесі, що надає можливість отримання доказу по справі без вжиття заходів до забезпечення доказів [14]. Якщо порівнювати з подібними повноваженнями нотаріуса, які закріплені в ст. 102 Закону України "Про нотаріат" [15], то така процедура не реалізується з огляду на проведення безпідставної аналогії з цивільним процесом та через різний правовий статус суду і нотаріуса, які і самі заходи є не дієвими та взагалі допускаються тільки для ведення справ в органах іноземних держав. Хоча ця норма і закріплена в Законі України "Про нотаріат", однак процедура такої нотаріальної дії чітко не регламентована. Акцентуючи увагу на недоліках діючого законодавства, С.Я. Фурса пропонує розуміти під забезпеченням доказів у нотаріальному процесі – вчинення компетентною особою, на вимогу заінтересованих осіб, передбачених законом заходів, спрямованих на зберігання відомостей про певні обставини, які заявники вважають для себе важливими [16, с. 305]. Розвиваючи думку С.Я. Фурси, О.О. Бурмак підходить до поняття "забезпечення доказів" у широкому розумінні як до міжгалузевого інституту та розкриває його як процес завчасної фіксації уповноваженими особами, у передбачений законом спосіб та у відповідній формі, відомостей про факти, які необхідні заінтересованим особам для вирішення правових питань (зокрема, і на майбутнє) як судовими, так і іншими юрисдикційними органами, коли їх подання є (буде) утрудненим або неможливим [17].

Питання розширення кола повноважень нотаріусів щодо забезпечення доказів вже тривалий час обговорюється науковцями та практиками. Однак, на їхню думку [18, с. 105], не всі дії із забезпечення доказів характерні нотаріальному процесу, зокрема такі, як допит свідка, призначення експертизи чи витребування доказів не властиві нотаріальній діяльності за своєю суттю. Крок у цьому напрямі зроблений Проектом Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо вдоско-

налення нотаріальної діяльності 5644 від 10.06.2021 [19], де передбачено нові функції для нотаріуса та визначається забезпечення доказів нотаріусом як засвідчення нотаріусом за письмовою заявою особи даних (інформації), на підставі яких встановлюється наявність або відсутність обставин, що мають юридичне значення.

У порядку забезпечення доказів нотаріус зможе проводити (ст. 97-2):

1) документування (фіксацію) інформації, яка відома особі;

2) огляд речей, інших об'єктів, у тому числі, місць збереження даних у мережі Інтернет;

3) здійснення відео- та аудіозапису.

Використання потенціалу нотаріату є пріоритетним напрямом реформування, що сприятиме закріпленню у визначеному процесуальному порядку наявності або відсутності обставин, що мають юридичне значення, з метою їхнього використання як доказів задля захисту прав та інтересів осіб та зниженню навантаження на суди, однак наразі діяльність нотаріусів у сфері забезпечення доказів не результативна. Актуальність наділення нотаріусів такою компетенцією безперечно, однак, ураховуючи, що Україна вже тривалий час потерпає від повномасштабного військового вторгнення, що призводить до постійного збільшення кількості знищеного чи пошкодженого майна, що перебуває у власності фізичних та юридичних осіб, територіальних громад, держави, та необхідності фіксування доказів завданих збитків, виникає потреба розширення кола суб'єктів, які зможуть посвідчувати такі факти.

Наразі формуються спеціальні механізми та процедури щодо відшкодування втрат (збитків), відповідно фіксація фактів є нагальною потребою, особливо з наближенням холодної пори року, коли низька температура й осадки можуть нанести ще більших руйнувань, а власники пов'язані обставинами і не можуть вживати відповідні заходи для захисту майна. Необхідно також враховувати, що нотаріуси здійснюють свою діяльність у межах нотаріального округу, відповідно і дії щодо забезпечення доказів зможуть проводитися нотаріусом у будь-якому місці, але в межах його нотаріального округу [19], приватні виконавці таких обмежень не мають і виконавчі дії у виконавчих провадженнях, відкритих приватним виконавцем у виконавчому окрузі, можуть вчинятися ним на всій території України, що безперечно є певною перевагою приватних виконавців при виконанні таких повноважень.

У воєнний стан важливо, щоб і нотаріуси, і приватні виконавці мали та виконували ті функції, які викликані умовами сьогодення, а функція фіксації фактів є саме тим, що принесе довгоочікувані зрушення та користь. А наступним кроком має стати вироблення механізмів трансграничної процедури посвідчення фактів, для того, щоб факти, посвідчені в одній із країн, могли б бути визнані в інших державах.

ВИСНОВКИ. Сьогодні все більшої актуальності серед представників спільноти приватних виконавців набуває питання щодо переходу в Україні виключно на приватну систему примусового виконання з урахуванням позитивного зарубіжного досвіду в таких країнах, як Франція, Бельгія, Естонія, Греція, Угорщина, Латвія, Литва, Словаччина, Люксембург, та ефективності показників за результатами її функціонування. Ураховуючи всі наведені вище переваги і недоліки, це резонансно, проте при цьому треба розширити їхні повноваження, надавши їм можливість виконувати всі категорії рішень, зокрема і проти держави; напрацювати систему органів їхнього самоврядування з наданням їм повністю авто-

номного статусу, визначити межі судового і відомчого контролю за діяльністю приватних виконавців, надавши можливість спільноті самостійно формувати склад дисциплінарно-кваліфікаційних органів, у тому числі, за участю представників регулятора і суддівського корпусу, проте із запровадженням виборної посади голови та дозволивши професійній спільноті самостійно регулювати правову основу для здійснення проведення кваліфікаційних іспитів і розгляду дисциплінарних проваджень із застосуванням дієвих видів стягнень за проступки на кшталт успішно існуючої практики у сфері адвокатури. А враховуючи ті виклики, що зумовлені військовою агресією сусідніми державами, варто наділити приватних виконавців повноваженнями щодо засвідчення фактів задля можливості отримання доказів у справах без зволікання для подальшого їх використання.

Список використаних джерел

1. Дем'ячук Ольга. Зменшилась кількість нових боргів українців // Кореспондент. 22 серпня 2022 р. URL: <https://ua.korrespondent.net/ukraine/4508513-zmenshylas-kilkist-novykh-borhiv-ukraintsiv> (дата звернення: 01.10.2022).
2. Бондар І.В., Малярчук Л.С. Хроніка примусового виконання рішень у період воєнного стану: актуальні питання та шляхи їх вирішення // Вісн. нац. ун-ту імені Тараса Шевченка, 2022. № 2(121). С. 22–26.
3. Бондар Ірина, Малярчук Любов. Новели примусового виконання рішень в умовах воєнного стану: виклики, загрози та перспективи. Scientific principles of knowledge development in the field of modern jurisprudence in the light of military aggression by the RF : Collective monograph. Bratislava, Slovakia : Institute of professional development, 2022, P. 13–39.
4. Чепурний В. Виконання судових рішень: від нормалізації до приватизації // Економічна правда, 2022. URL: <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/9/691347/> (дата звернення: 01.10.2022).
5. Про внесення змін до Порядку виплати винагород державним виконавцям та їх розмірів і розміру основної винагороди приватного виконавця : Постанова КМ України від 14 липня 2021 р. № 726. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/726-2021-%D0%BF#Text> (дата звернення: 02.10.2022).
6. Постанова Верховного Суду у складі колегії суддів Касаційного господарського суду від 17.12.2018 р. № 904/8315/17. URL: https://protocol.ua/ua/postanova_kgs_vp_vid_17_12_2018_roku_u_sprav_904_8315_17/ (дата звернення: 02.10.2022).
7. Постанова Великої Палати Верховного Суду від 05.12.2018 р. у справі № 904/7326/17. URL: <https://verdictum.ligazakon.net/document/78534731> (дата звернення: 02.10.2022).
8. Деякі питання доступу до автоматизованої системи виконавчого провадження та Єдиного реєстру приватних виконавців України у період воєнного стану : Наказ Міністерства юстиції України № 1310/5 від 04.04.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0381-22#Text> (дата звернення: 03.10.2022).
9. Асоціація приватних виконавців України. Офіційна сторінка. URL: <https://www.facebook.com/apvu.com.ua> (дата звернення: 04.10.2022).
10. Приватний виконавець Віталій Чепурний. Голова АПВУ. URL: <https://www.facebook.com/executor.Чепурний> (дата звернення: 04.10.2021).
11. Про внесення змін до деяких нормативно-правових актів Міністерства юстиції України : Наказ Міністерства юстиції України № 2297/5 від 09.06.2022. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0261-22#Text> (дата звернення: 04.10.2022).
12. Про внесення змін до деяких законів України щодо діяльності з примусового виконання судових рішень, рішень інших органів (посадових осіб) у період дії воєнного стану : Закон України № 7317 від 12.05.2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2455-20#Text> (дата звернення: 03.10.2022).
13. Про виконавче провадження : Закон України від 02.06.2016 № 1404-VIII. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1404-19#Text> (дата звернення: 05.10.2022).
14. Дмитро Ляпін. Юридичні та практичні аспекти посвідчення посвідчення фактів судовим виконавцем Польщі. URL: https://blog.liga.net/user/dlyapin/article/46824?fbclid=IwAR32XkdNiiXQdLTzgzPHz_e6aqeSi5gDFXDhKhjyTJJOHNPAGjd60Go8-r1 (дата звернення: 04.10.2022).
15. Про нотаріат : Закон України від 02.09.1993 р. №3425-XII. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12?find=1&text=kopii#w1_3 (дата звернення: 05.10.2022).
16. Теорія нотаріального процесу : наук.-практ. посіб. / за заг. ред. С.Я. Фурси. К. : Алерта; Центр учбової літ-ри, 2012. С. 305.
17. Бурмак Оксана Олександрівна. Забезпечення доказів у цивільному та нотаріальному процесах : дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03, Київ. нац. ун-т ім. Тараса Шевченка. Київ, 2015. 210 с. URL: <https://mydisser.com/en/catalog/view/6/44/37937.html> (дата звернення: 02.10.2022).

18. Фурса С.Я., Цюра Т.В. Докази і доказування у цивільному процесі: наук.-практ. посіб. (Серія: Процесуальні науки). К.: Видавець Фурса С.Я., КНТ, 2005. 256 с.

19. Проект Закону про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення нотаріальної діяльності 5644 від 10.06.2021. URL: http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72191 (дата звернення: 02.10.2022).

20. Якимчук С.О. Виконання судових рішень як частина судового розгляду: автореф. ... канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 "Цивільне право; цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право" / Х., 2015. 20 с.

21. Макушев П.В. Державно-виконавча служба в Україні: адміністративно-правове дослідження: дис. ... д-ра юрид. наук: 12.00.07 "Адміністративне право і процес; фінансове право; інформаційне право". Запорізький нац. ун-т. З., 2017.

References

1. Zmenschylas kilkist novykh borhiv ukrainsiv [The number of new debts of Ukrainians has decreased] (2022) Korespondent [Correspondent]. https://ua.korrespondent.net/ukraine/4508513-zmenschylas-kilkist-novykh-borhiv-ukrainsiv?fbclid=IwAR31q83mCS3f_fxg1_EBZDapshWcS-9DHydBra8WB8g3Bs67dyclVsDMoBQ (in Ukrainian).

2. Bondar, I.V. Maliarchuk, L.S.(2022) Khronika prymusovoho vykonannya rishen u period voiennoho stanu: aktualni pytannia ta shliakhy yikh vyrishennia [The chronicle of the enforcement of decisions during the martial law period: relevant questions and ways to solve them.]. Visnyk Kyivskoho natsionalnoho universytetu imeni Tarasa Shevchenka [Bulletin of Taras Shevchenko National University of Kyiv]. № 2(121). S. 22-26. (in Ukrainian).

3. Bondar Iryna, Maliarchuk Liubov (2022) Novely prymusovoho vykonannya rishen v umovakh voiennoho stanu: vyklyky, zahrozy ta perspektyvy [Novels of the enforcement of decisions under martial law: challenges, threats and prospects]. Scientific principles of knowledge development in the field of modern jurisprudence in the light of military aggression by the RF: Collective monograph. Institute of professional development. Bratislava, Slovakia, 13-39. (in Ukrainian).

4. Chepurnyi, V. (2022) Vykonannya sudovykh rishen: vid normalizatsii do pryvatyzatsii [Execution of court decisions: from normalization to privatization]. Ekonomichna pravda [Economic truth]. <https://www.epravda.com.ua/columns/2022/09/9/691347/>(in Ukrainian).

5. Postanova Kabinetu ministriv Ukrainy "Pro vnesennia zmin do Poriadku vyplaty wynahorod derzhavnym vykonavtsiam ta yikh rozmiriv i rozmiru osnovnoi wynahorody pryvatnoho vykonavtsia"[Decree of the Cabinet of Ministers of Ukraine dated July 14, 2021 No. 726 "On Amendments to the Procedure for paying remunerations to state executors and their amounts and the amount of the basic remuneration of a private executor"] № 726 (2021) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/726-2021-%D0%BF#Text> (in Ukrainian).

6. Postanova Verkhovnoho Sudu u skladi kolehii suddiv Kasatsiinoho hospodarskoho sudu [Resolution of the Supreme Court as part of the panel of judges of the Commercial Cassation Court] № 904/8315/17 (2018) https://protocol.ua/ua/postanova_kgs_vp_vid_17_12_2018_roku_u_sprav_904_8315_17/ (in Ukrainian).

7. Postanova Velykoi Palaty Verkhovnoho Sudu [Resolution of the Grand Chamber of the Supreme Court] № 904/7326/17 (2018). <https://verdictum.ligazakon.net/document/78534731>(in Ukrainian).

8. Nakaz Ministerstva yustytii Ukrainy "Deiaki pytannia dostupu do avtomatyzovanoi systemy vykonavchoho provadzhenia ta Yedynoho reistru pryvatnykh vykonavtsiv Ukrainy u period voiennoho stanu" [The Order of the Ministry of Justice of Ukraine "Some issues of access to the automated system of executive proceedings and the Unified register of

private executors of Ukraine during the period of martial law"] № 1310/5 (2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0381-22#Text>(in Ukrainian).

9. Asotsiatsiia pryvatnykh vykonavtsiv Ukrainy [Association of private executors of Ukraine] (2022). Ofitsiina storinka. <https://www.facebook.com/apvu.com.ua> (in Ukrainian).

10. Vitalii Chepurnyi (2022) pryvatnyi vykonavets [private executor], Holova APEU. <https://www.facebook.com/executor.Chepurnyi> (in Ukrainian).

11. Nakaz Ministerstva yustytii Ukrainy "Pro vnesennia zmin do deiaknykh normatyvno-pravovykh aktiv Ministerstva yustytii Ukrainy" [The Order of the Ministry of Justice of Ukraine "On Amendments to certain regulatory legal acts of the Ministry of Justice of Ukraine"] № 2297/5 (2022) <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0621-22#Text> (in Ukrainian).

12. Zakon Ukrainy [Law of Ukraine] "Pro vnesennia zmin do deiaknykh zakoniv Ukrainy shchodo diialnosti z prymusovoho vykonannya sudovykh rishen, rishen inshykh orhaniv (posadovykh osib) u period dii voiennoho stanu" [On Amendments to some laws of Ukraine regarding the enforcement of court decisions, decisions of other authorities (officials) during the period of martial law] №7317 (2022). <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2455-20#Text> (in Ukrainian).

13. Pro vykonavche provadzhenia, Zakon Ukrainy [On Enforcement proceedings, Law of Ukraine] № 1404-VIII (2016). Vidomosti Verhovnoi Rady Ukrainy [Information of the Verkhovna Rada of Ukraine], (30), 2016 (in Ukrainian).

14. Dmytro Liapin (2022) Yurydychni ta praktychni aspekty posvidchennia faktiv sudovym vykonavtsem Polshchi [Legal and practical aspects of certification of facts by the judicial executors of Poland]. https://blog.liga.net/user/dlyapin/article/46824?fbclid=IwAR32XkdNliXQdLTzgpHz_e6aqeSi5gDFXDHKhjyTJJOHZPAGjd60Go8-rl (in Ukrainian).

15. Pro notariat: Zakon Ukrainy [On Notary, Law of Ukraine] vid 02.09.1993 №3425-XII URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/3425-12?find=1&text=kopiia#w1_3 (data zvernennia: 05.10.2022).

16. Fursa, S.(2022) Teoriia notarialnoho protsesu [Theory of the notarial process]: Naukovo-praktychnyi posibnyk. K.: Alerta; Tsentr uchbovoi literatury, S.305 (in Ukrainian).

17. Burmak, O. O. (2015). Zabezpechennia dokaziv u tsyvilnomu ta notarialnomu protsesakh [Provision of evidence in civil and notarial proceedings] Dysertatsiia kand. yuryd. nauk, Kyiv. nats. un-t im. Tarasa Shevchenka. [Taras Shevchenko National University of Kyiv], Kyiv <https://mysdisser.com/en/catalog/view/6/44/37937.html> (in Ukrainian).

18. Fursa, S., Tsiura, T. (2005) Dokazy i dokazuvannia u tsyvilnomu protsesi [Evidence and proof in civil proceedings]: Naukovo-praktychnyi posibnyk. (Serii: Protseualni nauky) K.: Vydavets Fursa S. Ya., KNT. (in Ukrainian).

19. Proekt Zakonu pro vnesennia zmin do deiaknykh zakonodavchykh aktiv Ukrainy shchodo udoskonalennia notarialnoi diialnosti [Draft Law on Amendments to certain legislative acts of Ukraine on improvement of notarial activities] №5644 (2021) http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3511=72191 (in Ukrainian).

20. Yakymchuk S.O. (2015) Vykonannya sudovykh rishen yak chastyna sudovoho rozghliadu [The enforcement of court decisions as a part of a trial]: avtoref. na zdobuttia nauk. stupeniu kand. yur. nauk: spets. 12.00.03 "Tsyvilne pravo; tsyvilnyi protses; simeine pravo; mizhnarodne pryvatne pravo" / Kh. 20 s. (in Ukrainian).

21. Makushev P.V. (2017) Derzhavno-vykonavcha sluzhba v Ukraini: administratyvno-pravove doslidzhennia [State executive service in Ukraine: administrative and legal research]. dys. na zdobuttia nauk. stup. dokt. yuryd. nauk [spets.] 12.00.07 "Administrativne pravo i protses; finansove pravo; informatsiine pravo". Zaporizkyi natsionalnyi universytet. Z. (in Ukrainian).

Received: 07.10.22

Revised: 09.10.22

Accepted: 12.10.22

I. Bondar, Dr. Sc. (Law), Assoc. Prof.,
L. Maliarchuk, PhD (Law), Assoc. Prof.,
N. Horban, PhD (Law), Assoc. Prof.
Taras Shevchenko National University of Kyiv, Kyiv, Ukraine

CURRENT ISSUES OF THE PRESENT OF A MIXED SYSTEM OF DECISIONS ENFORCEMENT: CONDITIONS AND STATE OF FUNCTIONING, EFFICIENCY AND DEVELOPMENT PROSPECTS

The current state and problematic aspects of a mixed system of the enforcement of decisions in Ukraine were highlighted, the attention was focused on development prospects. The article aims at reviewing and scientific rethinking of transition exclusively to the private system of the enforcement of decisions on demand of international authorities. The methodological basis of the research is comparative, dialectical, systemic-structural, normative and logical scientific research methods. A decrease in the total number of enforcement proceedings to recover the debt was stated doubly, which was caused by the set of changes in their influence on the state of the enforcement of decisions in connection with russian invasion of Ukraine. Diverse options for the expansion of the terms of reference of private executors were analysed, namely: inclusion of their authorized activities to the list to pursue assets in favour of the government; the recovery of fines; establishment of facts concerning, primarily damage or destruction of property due to the military aggression of the russian federation and determination the amount of damages. It was identified that regarding the undeniable role and importance of the private system of the enforcement of decisions plaid, private executors and their activities require the support during the period of economic renewal by solving a range of issues, namely a connection of all private executors to Automated system of enforcement proceedings, a solution to the question concerning the possibility to change the enforcement district by private executors from the occupied territories, a resolution of the issue regarding a monitoring the activities of private executors etc. It was suggested settling the issue regarding the expanding types of activities of private executors in order to implement alternative ways to make profit, in particular empowerment them to certification of facts by analogy to the practice of European colleagues.

Keywords: authorities and persons of enforcement, private executors, state executors, the enforcement district, enforcement proceeding, certification of facts.